

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/138/2002

RACHUNEK SUMIENIA POLAKÓW W PRZEDEDNIU WIZYTY JANA PAWŁA II W KRAJU

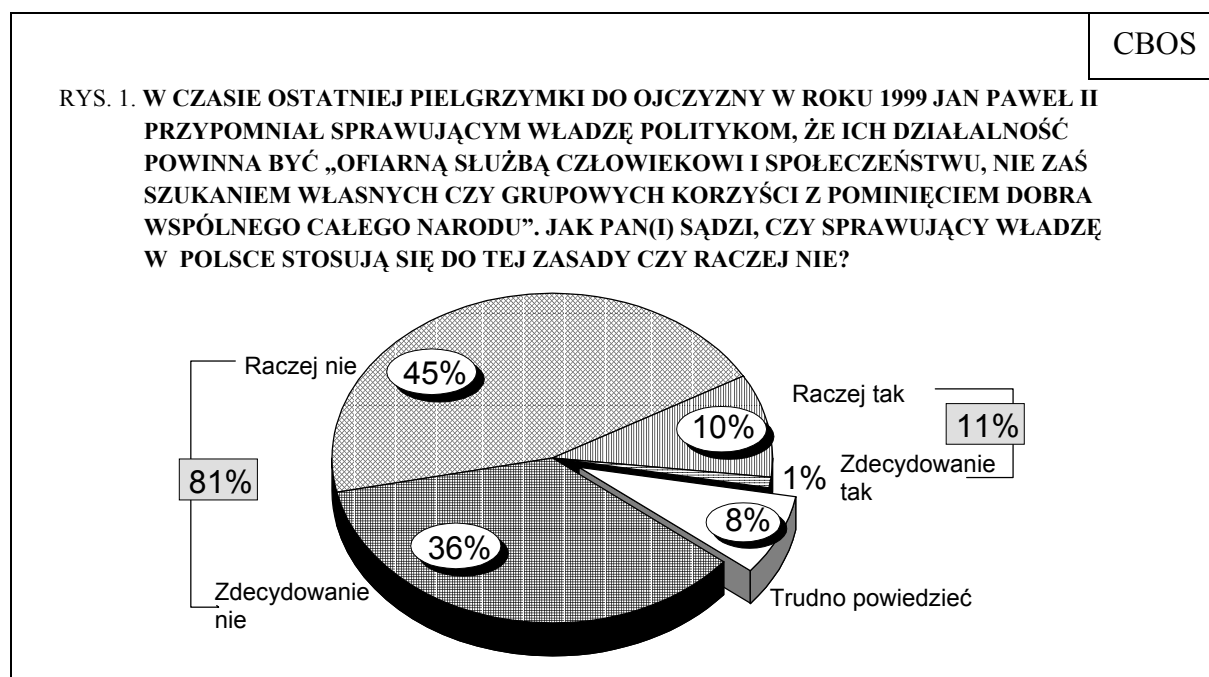
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W przededniu pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny poprosiliśmy ankietowanych¹ o podzielenie się swoimi refleksjami na temat skutków poprzedniej wizyty papieża w kraju. Przypomnieliśmy niektóre wątki papieskiego przesłania z roku '99 prosząc, by badani ocenili, w jakim stopniu Polacy stosują się obecnie do zawartych w nim wskazań.

W czerwcu '99 roku podczas historycznej wizyty w naszym parlamencie Jan Paweł II przypomniał politykom sprawującym władzę, że ich działalność powinna być „ofiarną służbą człowiekowi i społeczeństwu, nie zaś szukaniem własnych czy grupowych korzyści z pominięciem dobra wspólnego całego narodu”. Po trzech latach, jakie upłynęły od tego czasu, Polacy bardzo krytycznie oceniają swoją klasę polityczną. Zaledwie co dziesiąty respondent (11%) uważa, iż politycy stosują się do tej fundamentalnej zasady, natomiast zdecydowana większość (81%) jest zdania, że jej nie przestrzegają - w tym ponad jedna trzecia (36%) formułuje skrajnie krytyczną opinię na ten temat.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (147) przeprowadzono w dniach 2-5 sierpnia 2002 roku na 967-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Ankietowani krytycznie oceniają także realizację czterech z piętnastu wymienionych w badaniu apeli, wezwań skierowanych przed trzema laty przez papieża do wszystkich rodaków.

Dwadzieścia dwa lata po narodzinach „Solidarności” zaledwie co piąty respondent (20%) uważa, że Polacy pielęgnują jej dziedzictwo, większość natomiast (58%) zaprzecza temu, a ponad jedna piąta nie ma wyrobionego zdania na ten temat. Większość badanych nie dostrzega także u rodaków wzajemnego szacunku i życzliwości oraz dbałości o dobro wspólne, jakim jest środowisko naturalne (po 56%). Co drugi respondent zauważa ponadto, że nasze społeczeństwo nie ma życzliwego stosunku do Żydów (przeciwnego zdania jest ponad jedna czwarta i prawie tyle samo osób nie potrafi wypowiedzieć się na ten temat). W każdej z wymienionych spraw ankietowani częściej wyrażają opinie krytyczne niż pozytywne, co oznacza, że - w ich mniemaniu - Polacy na ogół nie realizują właśnie tych wskazań papieża. Respondenci mają natomiast podzielone zdania na temat stosunku Polaków do ludzi innych wyznań (40% uważa, że jest on życzliwy, 38% zaprzecza temu).

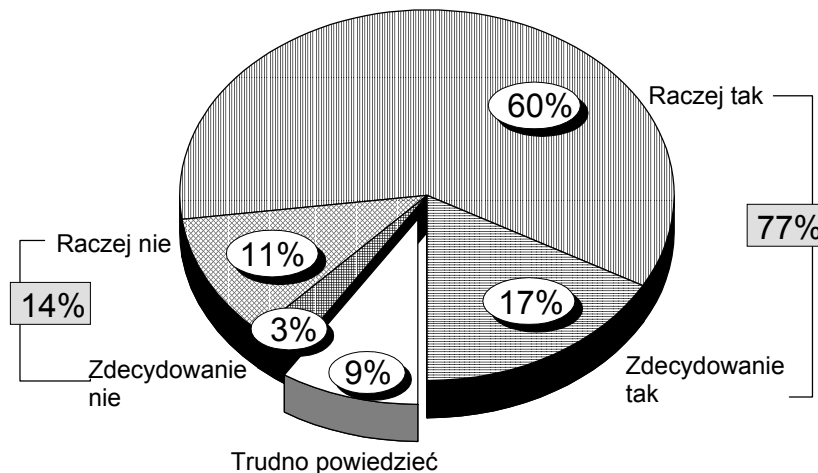
Tabela 1

W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny papież zachęcał rodaków, by starali się żyć zgodnie z pewnymi zasadami. Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy realizują te wskazania czy raczej nie, a w szczególności czy:	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- troszczą się o religijne wychowanie dzieci i młodzieży	68	22	10
- pielęgnują wartości rodzinne, swoje życie rodzinne	67	25	8
- pielęgnują miłość do swojej „małej ojczyzny” - regionu, miejsca zamieszkania	63	27	10
- umacniają swoją wiarę, modlą się	60	25	15
- są wierni Kościołowi	60	26	14
- pomagają ubogim, cierpiącym, potrzebującym wsparcia	60	35	5
- pielęgnują miłość do ojczyzny, patriotyzm, pamięć historyczną	57	33	10
- starają się żyć uczciwie, w zgodzie z własnym sumieniem	54	34	13
- chronią życie dzieci nienarodzonych	51	25	24
- odpowiedzialnie korzystają ze swojej wolności	49	33	17
- życzliwie odnoszą się do ludzi innych wyznań	40	38	22
- dbają o środowisko naturalne	35	56	9
- odnoszą się do siebie z szacunkiem i życzliwością	33	56	11
- mają życzliwy stosunek do Żydów	27	49	25
- pielęgnują dziedzictwo „Solidarności”	20	58	22

W pozostałych kwestiach badani uznają, że rodacy na ogół starają się żyć zgodnie z zasadami zawartymi w papieskim nauczaniu. Dominuje przekonanie, że troszczą się o religijne wychowanie dzieci i młodzieży (68%), pielęgnują wartości rodzinne (67%) oraz miłość do swojego regionu czy miejsca zamieszkania (63%). Nieco mniej osób pozytywnie ocenia także patriotyzm rodaków - ich miłość do ojczyzny i pamięć historyczną (57%), a krytyczne opinie w tej sprawie wyraża aż co trzeci badany. Lepiej oceniana jest natomiast religijność Polaków - przeważa pogląd, że rodacy starają się umacniać swoją wiarę, są wierni Kościołowi (po 60%). Większość ankietowanych uważa także, że Polaków cechuje międzyludzka solidarność - pomagają ubogim, cierpiącym, potrzebującym wsparcia (60%), choć i w tej sprawie ponad jedna trzecia ma krytyczne zdanie o swoich rodakach. Mniej więcej co drugi badany sądzi ponadto, że Polacy starają się żyć uczciwie, zgodnie z własnym sumieniem (54%) oraz odpowiedzialnie korzystać ze swojej wolności (49%). Należy jednak podkreślić, że co trzeci ankietowany jest w tych sprawach przeciwnego zdania. Mimo że znaczną trudność sprawia respondentom ocena tego, czy Polacy starają się chronić życie dzieci nienarodzonych (24% odpowiedzi „trudno powiedzieć”), również w tej sprawie opinie pozytywne (51%) są znacznie częstsze niż krytyczne (25%). Tak więc, zdaniem ankietowanych, Polacy starają się na ogół przestrzegać w swoim życiu większości wskazań (dziesięciu spośród piętnastu wymienionych) skierowanych przed trzema laty przez Ojca Świętego do rodaków.

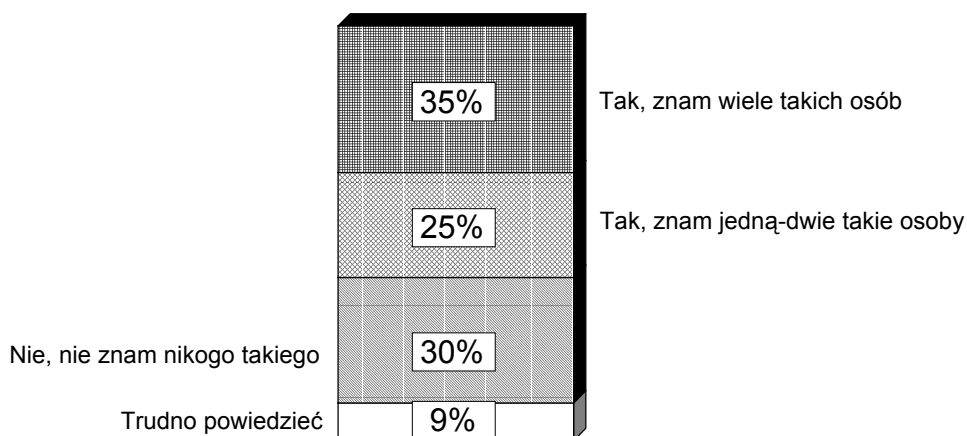
Respondenci w większości pozytywnie oceniają również swoje postępowanie w tym względzie - ponad trzy czwarte (77%) zalicza siebie do ludzi, którzy w życiu codziennym, w swoich poglądach, w stosunku do ludzi, do pracy, do innych spraw, starają się kierować wskazaniem i naukami Jana Pawła II. Pozytywna samoocena najczęściej wyrażana jest jednak z pewnym wahaniem (60%), rzadko w sposób zdecydowany (17%). Co siódmy Polak (14%) przyznaje się natomiast do tego, że papieskie przesłanie nie ma wpływu na jego życie.

RYS. 2. CO MÓGLBY (MOGLĄBY) PAN(I) POWIEDZIEĆ O SOBIE? CZY ZALICZYŁ(A)BY PAN(I) SIEBIE DO LUDZI, KTÓRZY W ŻYCIU CODZIENNYM - W SWOICH POGLĄDACH, W STOSUNKU DO LUDZI, DO PRACY, DO INNYCH SPRAW - STARAJĄ SIĘ KIEROWAĆ WSKAZÓWKAMI I NAUKAMI JANA PAWŁA II?

Polacy, którzy starają się przestrzegać wskazań Ojca Świętego, na ogół nie są osamotnieni. Większość badanych (60%) przyznaje, że w ich środowisku są ludzie, którzy w swoim życiu codziennym kierują się papieskim nauczaniem, z tym jednak, że ponad jedna trzecia (35%) zna wiele takich osób, a jedna czwarta (25%) - zaledwie jedną lub dwie. Prawie co trzeci Polak (30%) nie zna nikogo takiego.

RYS. 3. CZY ZNA PAN(I) KOGOŚ W SWOIM OTOCZENIU, KTO W ŻYCIU CODZIENNYM - W SWOICH POGLĄDACH, W STOSUNKU DO LUDZI, DO PRACY, DO INNYCH SPRAW - STARAJĄ SIĘ KIEROWAĆ WSKAZÓWKAMI I NAUKAMI JANA PAWŁA II?

Przedstawiony rachunek sumienia Polaków pozwala żywić nadzieję, że również tegoroczna pielgrzymka Jana Pawła II do ojczyzny zaowocuje w przyszłości. W przededniu tego historycznego wydarzenia warto jednak pamiętać o tym, co zostało przez badanych uznane za najsłabszą stronę naszej rzeczywistości - o politykach przedkładających korzyści własne lub grupowe nad dobro wspólne całego narodu, o rodakach, którzy zapominają o dziedzictwie „Solidarności”, nie darzą szacunkiem i życzliwością drugiego człowieka, ludzi innych wyznań, nie dbają o swoje środowisko naturalne.

Należy ponadto pamiętać, że ze względu na program i czas trwania papieskiej wizyty szanse osobistego spotkania z Ojcem Świętym, a więc i jego oddziaływania na rodaków, będą w tym roku mniejsze niż w poprzednich pielgrzymkach. Wyniki sierpniowego sondażu wskazują, że zaledwie jedna ósma Polaków (12%) planuje udział we mszy świętej odprawianej przez papieża, a tylko co dwudziesty zamierza uczestniczyć w spotkaniu z nim i witać go na trasie przejazdu (po 5%).

Tabela 2

Czy w czasie pobytu Jana Pawła II w Polsce zamierza Pan(i):	Odsetki odpowiedzi twierdzących				
	V '91	V '97	V '99	VII '02	VIII '02
- systematycznie śledzić przebieg wizyty papieża za pośrednictwem telewizji, radia, prasy	89	75	74	80	79
- udekorować okna lub balkon w mieszkaniu	48	34	37	39	40
- uczestniczyć we mszy św. odprawianej przez papieża	29	22	26	18	12
- uczestniczyć w spotkaniu z Janem Pawłem II	-	-	15	10	5
- wziąć udział w powitaniu papieża na trasie jego przejazdu	23	13	20	11	5

Opracowała

Bogna WCIÓRKA

A N E K S

Tabela 1. W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny w roku 1999 Jan Paweł II przypomniał sprawującym władzę politykom, że ich działalność powinna być "ofiarną służbą człowiekowi i społeczeństwu, nie zaś szukaniem własnych czy grupowych korzyści z pominięciem dobra wspólnego całego narodu". Jak Pan(i) sądzi, czy sprawujący władzę w Polsce stosują się do tej zasady czy raczej nie?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	10	45	36	8	967
Płeć						
Meżczyźni	2	9	45	37	6	462
Kobiety	1	10	46	34	10	505
Wiek						
18-24 lat	1	7	54	33	6	149
25-34	1	5	49	39	6	174
35-44	1	10	51	32	6	166
45-54	1	13	44	32	10	216
55-64	1	12	42	42	4	107
65 lat i więcej	2	12	32	38	17	155
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	10	46	33	8	355
Miasto do 20 tys.	0	9	47	35	9	119
20-100 tys.	1	8	49	37	6	195
101-500 tys.	0	12	41	37	9	187
501 tys. i więcej mieszk.	1	9	41	39	9	111
Wykształcenie						
Podstawowe	2	13	39	34	13	243
Zasadnicze zawodowe	2	11	48	31	8	266
Średnie	1	8	45	41	5	360
Wyższe	0	6	57	29	9	99
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	8	60	28	5	53
Prac.umysł.niż.szczebła	0	9	46	40	5	84
Pracownicy fiz.- umysł.	1	6	38	48	6	79
Robotnicy wykwalifikowani	0	1	59	30	10	82
Robotnicy niewykwalifik.	0	14	64	17	4	50
Rolnicy	0	13	50	29	8	56
Pracujący na własny rach.	3	14	49	27	6	43
Bierni zawodowo						
Renciści	3	19	38	29	11	106
Emeryci	1	10	35	40	13	171
Uczniowie i studenci	1	9	46	41	3	56
Bezrobotni	0	10	44	41	4	134
Gospodynie domowe i inni	5	3	43	35	14	54
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	0	8	63	25	5	130
spółce właścicieli	1	2	48	43	6	74
prywatnych i państwa	1	9	45	37	8	176
sekt. pryw. poza rolnict.	0	12	52	29	7	65
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	2	10	35	48	6	104
300-399	2	9	48	38	3	68
400-599	2	9	42	35	11	169
600-800	1	9	48	37	5	154
Powyżej 800 zł	1	10	51	30	9	135
Ocena własnych war. mater.						
Złe	1	8	39	43	9	309
Średnie	2	10	49	31	7	448
Dobre	1	11	47	33	8	210
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	14	33	45	7	51
Raz w tygodniu	1	10	45	34	9	517
1-2 razy w miesiącu	0	12	46	35	7	122
Kilka razy w roku	1	7	51	35	6	178
W ogóle nie uczestniczy	2	7	41	39	10	96
Poglądy polityczne						
Lewica	2	17	45	27	8	244
Centrum	0	7	51	37	4	247
Prawica	0	8	39	48	5	191
Trudno powiedzieć	2	7	45	33	14	285

Tabela 2. W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny papież zachęcał rodaków, by starali się żyć zgodnie z pewnymi zasadami. Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy realizują te wskazania czy raczej nie, a w szczególności czy **pielęgnują dziedzictwo "Solidarności"**?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	58	22	966
Płeć				
Mężczyźni	23	60	17	462
Kobiety	17	56	27	505
Wiek				
18-24 lat	26	52	22	149
25-34	17	59	24	174
35-44	27	56	17	166
45-54	17	67	16	216
55-64	21	57	22	107
65 lat i więcej	12	55	33	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	48	26	354
Miasto do 20 tys.	18	68	15	119
20-100 tys.	17	67	16	195
101-500 tys.	15	61	24	187
501 tys. i więcej mieszk.	17	60	23	111
Wykształcenie				
Podstawowe	20	47	34	243
Zasadnicze zawodowe	28	55	17	266
Średnie	16	65	19	359
Wyższe	13	71	17	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	8	80	12	53
Prac.umysł.niż.szczebła	14	61	25	84
Pracownicy fiz.-umysł.	29	50	21	79
Robotnicy wykwalifikowani	19	61	19	82
Robotnicy niewykwalifik.	45	47	8	50
Rolnicy	28	56	16	56
Pracujący na własny rach.	26	55	20	43
Bierni zawodowo				
Renciści	17	61	22	106
Emeryci	12	58	29	171
Uczniowie i studenci	31	47	22	56
Bezrobotni	18	63	19	134
Gospodynie domowe i inni	14	47	39	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	21	61	18	130
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	14	63	23	74
sekt. pryw. poza rolnict.	29	52	19	176
prywatnym gosp. rolnym	31	58	11	65
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	23	58	19	104
300-399	31	51	19	67
400-599	18	57	25	169
600-800	18	63	20	154
Powyżej 800 zł	13	70	16	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	16	66	17	309
Średnie	22	53	26	448
Dobre	21	58	21	210
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	48	26	51
Raz w tygodniu	24	55	21	516
1-2 razy w miesiącu	20	57	24	122
Kilka razy w roku	11	68	21	178
W ogóle nie uczestniczy	9	65	26	96
Poglądy polityczne				
Lewica	18	65	17	244
Centrum	23	61	16	246
Prawica	20	61	19	191
Trudno powiedzieć	19	48	33	285

Tabela 3. W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny papież zachęcał rodaków, by starali się żyć zgodnie z pewnymi zasadami. Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy realizują te wskazania czy raczej nie, a w szczególności czy **odnoszą się do siebie z szacunkiem i życzliwością?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	56	11	967
Płeć				
Mężczyźni	35	54	11	462
Kobiety	31	58	11	505
Wiek				
18-24 lat	32	56	12	149
25-34	32	60	8	174
35-44	41	51	8	166
45-54	27	64	10	216
55-64	40	47	13	107
65 lat i więcej	30	53	17	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	47	14	355
Miasto do 20 tys.	40	55	5	119
20-100 tys.	29	60	11	195
101-500 tys.	25	65	10	187
501 tys. i więcej mieszk.	27	64	9	111
Wykształcenie				
Podstawowe	36	49	15	243
Zasadnicze zawodowe	37	54	9	266
Średnie	29	62	9	360
Wyższe	29	59	13	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	64	8	53
Prac.umysł.niż.szczębla	35	55	10	84
Pracownicy fiz.-umysł.	29	62	9	79
Robotnicy wykwalifikowani	29	69	2	82
Robotnicy niewykwalifik.	37	55	8	50
Rolnicy	46	42	12	56
Pracujący na własny rach.	48	43	9	43
Bierni zawodowo				
Renciści	41	49	10	106
Emeryci	26	57	17	171
Uczniowie i studenci	40	49	10	56
Bezrobotni	29	59	12	134
Gospodynie domowe i inni	23	63	14	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	32	56	12	130
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	25	73	2	74
sekt. pryw. poza rolnict.	40	52	8	176
prywatnym gosp. rolnym	41	51	8	65
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	34	53	14	104
300-399	32	54	13	68
400-599	29	62	9	169
600-800	29	62	9	154
Powyżej 800 zł	33	55	12	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	27	63	10	309
Średnie	34	54	12	448
Dobre	38	50	11	210
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	53	17	51
Raz w tygodniu	39	50	11	517
1-2 razy w miesiącu	30	59	11	122
Kilka razy w roku	22	69	9	178
W ogóle nie uczestniczy	26	61	13	96
Poglądy polityczne				
Lewica	33	58	10	244
Centrum	38	53	10	247
Prawica	34	58	8	191
Trudno powiedzieć	28	57	15	285

Tabela 4. W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny papież zachęcał rodaków, by starali się żyć zgodnie z pewnymi zasadami. Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy realizują te wskazania czy raczej nie, a w szczególności czy **mają życzliwy stosunek do Żydów?**

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	49	25	967
Płeć				
Mężczyźni	28	50	22	462
Kobiety	25	47	27	505
Wiek				
18-24 lat	35	42	23	149
25-34	24	56	19	174
35-44	26	50	24	166
45-54	24	52	24	216
55-64	32	44	24	107
65 lat i więcej	22	43	35	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	43	31	355
Miasto do 20 tys.	25	56	19	119
20-100 tys.	26	48	26	195
101-500 tys.	28	51	20	187
501 tys. i więcej mieszk.	30	54	16	111
Wykształcenie				
Podstawowe	26	39	36	243
Zasadnicze zawodowe	26	51	23	266
Średnie	28	52	21	360
Wyższe	27	53	19	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	19	68	14	53
Prac.umysł.niż.szczebła	31	47	22	84
Pracownicy fiz.-umysł.	36	56	8	79
Robotnicy wykwalifikowani	22	57	21	82
Robotnicy niewykwalifik.	32	43	25	50
Rolnicy	19	45	36	56
Pracujący na własny rach.	32	48	19	43
Bierni zawodowo				
Renciści	26	42	33	106
Emeryci	21	45	35	171
Uczniowie i studenci	42	41	17	56
Bezrobotni	27	50	22	134
Gospodynie domowe i inni	22	47	30	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	31	52	17	130
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	15	63	21	74
sekt. pryw. poza rolnict.	35	49	17	176
prywatnym gosp. rolnym	18	45	37	65
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	27	50	22	104
300-399	44	38	17	68
400-599	24	47	29	169
600-800	31	52	17	154
Powyżej 800 zł	28	57	15	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	49	26	309
Średnie	22	51	27	448
Dobre	38	43	19	210
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	33	35	32	51
Raz w tygodniu	27	49	25	517
1-2 razy w miesiącu	24	55	21	122
Kilka razy w roku	27	49	24	178
W ogóle nie uczestniczy	27	48	25	96
Poglądy polityczne				
Lewica	25	55	20	244
Centrum	26	47	27	247
Prawica	34	52	14	191
Trudno powiedzieć	24	42	34	285

Tabela 5. W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny papież zachęcał rodaków, by starali się żyć zgodnie z pewnymi zasadami. Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy realizują te wskazania czy raczej nie, a w szczególności czy **życzliwie odnoszą się do ludzi innych wyznań?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	40	38	22	966
Płeć				
Mężczyźni	43	37	20	462
Kobiety	38	38	24	504
Wiek				
18-24 lat	42	38	20	149
25-34	37	43	19	174
35-44	39	44	17	166
45-54	37	38	25	215
55-64	54	28	18	107
65 lat i więcej	39	29	32	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	34	28	354
Miasto do 20 tys.	39	46	15	119
20-100 tys.	43	35	23	195
101-500 tys.	41	43	16	187
501 tys. i więcej mieszk.	46	35	20	111
Wykształcenie				
Podstawowe	41	31	28	242
Zasadnicze zawodowe	37	40	23	266
Średnie	41	39	20	359
Wyższe	45	43	12	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	36	58	5	53
Prac.umysł.niż.szczebła	42	37	20	84
Pracownicy fiz.-umysł.	42	41	16	79
Robotnicy wykwalifikowani	46	38	16	82
Robotnicy niewykwalifik.	50	32	18	50
Rolnicy	28	34	38	55
Pracujący na własny rach.	44	35	21	43
Bierni zawodowo				
Renciści	38	31	30	106
Emeryci	42	32	26	171
Uczniowie i studenci	49	43	8	56
Bezrobotni	36	42	22	134
Gospodynie domowe i inni	32	38	30	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	46	36	18	130
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	31	50	18	74
sekt. pryw. poza rolnict.	48	38	14	176
prywatnym gosp. rolnym	34	34	33	65
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	35	45	20	104
300-399	54	30	16	67
400-599	35	37	28	169
600-800	47	37	16	154
Powyżej 800 zł	44	44	12	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	35	43	22	308
Średnie	39	36	25	448
Dobre	52	34	15	210
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	33	19	51
Raz w tygodniu	43	34	23	516
1-2 razy w miesiącu	37	43	19	122
Kilka razy w roku	36	40	24	178
W ogóle nie uczestniczy	35	44	21	96
Poglądy polityczne				
Lewica	38	42	20	244
Centrum	42	38	20	246
Prawica	53	36	11	191
Trudno powiedzieć	33	35	32	285

Tabela 6. W czasie ostatniej pielgrzymki do ojczyzny papież zachęcał rodaków, by starali się żyć zgodnie z pewnymi zasadami. Jak Pan(i) sądzi, czy Polacy realizują te wskazania czy raczej nie, a w szczególności czy **dbają o środowisko naturalne?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	56	9	967
Płeć				
Mężczyźni	36	56	8	462
Kobiety	33	57	10	505
Wiek				
18-24 lat	29	64	7	149
25-34	32	59	9	174
35-44	42	52	6	166
45-54	36	58	6	216
55-64	42	49	9	107
65 lat i więcej	29	53	18	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	51	11	355
Miasto do 20 tys.	35	58	6	119
20-100 tys.	27	64	9	195
101-500 tys.	30	63	7	187
501 tys. i więcej mieszk.	43	48	9	111
Wykształcenie				
Podstawowe	42	43	15	243
Zasadnicze zawodowe	35	53	12	266
Średnie	31	64	4	360
Wyższe	27	70	3	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	79	1	53
Prac.umysł.niż.szczebła	40	57	4	84
Pracownicy fiz.-umysł.	33	61	6	79
Robotnicy wykwalifikowani	40	54	6	82
Robotnicy niewykwalifik.	41	52	8	50
Rolnicy	33	59	8	56
Pracujący na własny rach.	51	40	9	43
Bierni zawodowo				
Renciści	39	54	8	106
Emeryci	29	56	15	171
Uczniowie i studenci	33	55	12	56
Bezrobotni	31	60	9	134
Gospodynie domowe i inni	38	47	16	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	41	52	7	130
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	32	64	4	74
sekt. pryw. poza rolnict.	38	56	6	176
prywatnym gosp. rolnym	31	61	8	65
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	44	50	6	104
300-399	43	42	16	68
400-599	34	56	10	169
600-800	33	60	7	154
Powyżej 800 zł	30	63	8	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	31	59	10	309
Średnie	35	56	10	448
Dobre	40	54	6	210
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	49	17	51
Raz w tygodniu	39	53	8	517
1-2 razy w miesiącu	40	53	7	122
Kilka razy w roku	27	64	9	178
W ogóle nie uczestniczy	18	67	14	96
Poglądy polityczne				
Lewica	35	60	5	244
Centrum	32	59	9	247
Prawica	39	55	6	191
Trudno powiedzieć	33	53	15	285

Tabela 7. Co mógł(a)by Pan(i) powiedzieć o sobie? Czy zaliczył(a)by Pan(i) siebie do ludzi, którzy w życiu codziennym - w swoich poglądach, w stosunku do ludzi, do pracy, do innych spraw - starają się kierować wskazówkami i naukami Jana Pawła II?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	60	11	3	9	966
Płeć						
Mężczyźni	13	57	15	4	11	461
Kobiety	21	62	8	2	7	505
Wiek						
18-24 lat	4	65	16	5	11	149
25-34	9	60	20	3	7	174
35-44	19	57	10	2	12	166
45-54	21	61	9	1	7	216
55-64	24	61	7	3	5	107
65 lat i więcej	29	56	5	1	9	154
Miejsce zamieszkania						
Wieś	19	63	7	2	8	354
Miasto do 20 tys.	15	57	23	2	3	119
20-100 tys.	16	60	13	2	10	195
101-500 tys.	19	56	9	4	12	187
501 tys. i więcej mieszk.	15	59	15	3	8	111
Wykształcenie						
Podstawowe	26	60	6	3	7	243
Zasadnicze zawodowe	14	59	15	1	11	265
Średnie	15	59	15	3	8	360
Wyższe	16	67	5	3	9	99
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	62	14	3	10	53
Prac. umysł. niż. szczebla	8	69	9	1	13	84
Pracownicy fiz. - umysł	14	63	19	2	1	79
Robotnicy wykwalifikowani	7	67	17	4	5	82
Robotnicy niewykwalifik.	18	67	5	0	9	50
Rolnicy	17	63	12	4	4	56
Pracujący na własny rach.	11	71	9	1	8	43
Bierni zawodowo						
Renciści	29	52	8	2	10	106
Emeryci	28	55	7	1	9	170
Uczniowie i studenci	8	73	11	1	6	56
Bezrobotni	18	49	16	4	13	134
Gospodynie domowe i inni	19	55	10	7	9	54
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	17	63	13	1	6	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	6	69	13	2	10	74
sekt. pryw. poza rolnict.	11	65	14	2	7	176
prywatnym gosp. rolnym	15	64	13	5	3	65
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	20	54	19	2	6	104
300-399	23	61	9	0	7	68
400-599	21	64	7	3	6	168
600-800	16	56	16	5	7	154
Powyżej 800 zł	21	62	8	3	6	135
Ocena własnych war. mater.						
Złe	22	55	11	2	9	309
Średnie	15	61	13	3	9	448
Dobre	17	64	8	3	8	210
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	52	45	1	2	0	51
Raz w tygodniu	20	65	7	1	7	517
1-2 razy w miesiącu	21	55	18	2	5	122
Kilka razy w roku	3	61	18	4	14	178
W ogóle nie uczestniczy	9	44	21	10	16	95
Poglądy polityczne						
Lewica	16	55	16	4	9	243
Centrum	18	61	13	2	6	247
Prawica	22	66	7	0	5	191
Trudno powiedzieć	15	58	9	4	14	285

Tabela 8. Czy zna Pan(i) kogoś w swoim otoczeniu, kto w życiu codziennym - w swoich poglądach, w stosunku do ludzi, do pracy, do innych spraw - stara się kierować wskazówkami i naukami Jana Pawła II? 1 - Tak, znam 1-2 takie osoby; 2 - Tak, znam wiele takich osób; 3 - Nie, nie znam nikogo takiego

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	35	30	9	967
Płeć					
Mężczyźni	23	34	35	8	462
Kobiety	28	36	26	10	505
Wiek					
18-24 lat	35	27	31	6	149
25-34	32	26	33	8	174
35-44	17	44	28	11	166
45-54	25	36	32	7	216
55-64	28	37	27	7	107
65 lat i więcej	17	41	28	14	155
Miejsce zamieszkania					
Wieś	23	35	30	12	355
Miasto do 20 tys.	24	29	39	8	119
20-100 tys.	29	33	30	8	195
101-500 tys.	26	36	29	8	187
501 tys. i więcej mieszk.	26	43	25	6	111
Wykształcenie					
Podstawowe	22	37	31	9	243
Zasadnicze zawodowe	17	31	42	10	266
Średnie	31	38	24	8	360
Wyższe	37	32	18	12	99
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	39	25	21	15	53
Prac. umysł. niż. szczebla	36	33	21	9	84
Pracownicy fiz. - umysł.	33	32	29	6	79
Robotnicy wykwalifikowani	11	41	40	7	82
Robotnicy niewykwalifik.	26	27	44	3	50
Rolnicy	26	42	20	13	56
Pracujący na własny rach.	18	41	34	7	43
Bierni zawodowo					
Renciści	20	40	30	9	106
Emeryci	18	38	30	13	171
Uczniowie i studenci	54	38	6	1	56
Bezrobotni	20	31	37	12	134
Gospodynie domowe i inni	28	29	41	1	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	29	37	22	12	130
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	17	37	40	6	74
sekt. pryw. poza rolnict.	31	32	31	6	176
prywatnym gosp. rolnym	24	39	27	10	65
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	27	35	33	5	104
300-399	22	41	33	4	68
400-599	21	38	32	9	169
600-800	30	30	32	9	154
Powyżej 800 zł	32	36	24	8	135
Ocena własnych war. mater.					
Złe	20	39	34	7	309
Średnie	26	32	31	11	448
Dobre	32	37	23	8	210
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	23	54	15	8	51
Raz w tygodniu	29	39	23	9	517
1-2 razy w miesiącu	16	38	36	10	122
Kilka razy w roku	21	26	45	9	178
W ogóle nie uczestniczy	32	19	43	6	96
Poglądy polityczne					
Lewica	28	24	39	8	244
Centrum	26	41	25	7	247
Prawica	27	50	16	7	191
Trudno powiedzieć	22	29	36	13	285